

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ випускать на щіль рік 10 ар. — кр. на чверть року 2 „ 50 „ місячно . . . 1 „ — „ для заграниці 20 рублів або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюро газет Л. Городіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділі і руских субота год. 5. по пол.

Редакція і Адміністрація
„Буковини“ находиться в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошення приймається за оплатою 6 кр. від стрічки: а в „Надісланії“ по 10 кр. від стрічки.

Промова д-ра Ст. Стефановича.

Дві промови, п. Барвінського і п. Стефановича роз'яснять читателям відносини галицькі і буковинські, а головно потреби тих двох країв. Промову п. Барвінського ми вже подали; тепер поміщаємо в словниковому перекладі промову п. Стефановича, котра в раді державній зробила велике вражене.

I. Відносини у всхідній Галичині і Буковині.

Коли говоримо про всхідну Австрію, або всхідну Долитавщину, розуміємо звичайно під тим цілу Галичину і Буковину. Але я не маю причини говорити про нужду в західній Галичині, бо за послідні десятки літ поправилися дійсно тамошні відносини значно. Се мусить признати кождий знаток краю, що се є безперечною заслугою консервативної партії в західній Галичині, так званої партії станчиківської. На жаль проти тієї партії повстає струя під теперину добу, котра наповнила мене жалем з огляду на край і на людей, бо есть за радикальна і здається, що здібна знести з обличя съвіта деякі успіхи, що їх діпняли по довголітніх боротьбах. Се замічаю тілько мимоходом і буде мене тішити, як я стану злим пророком.

Маю виключно замір обговорити відносини, се значить культурно і матеріально низьку рівень всхідної Галичини і Бу-

ковини. Як нині обійтесь, мої панове, вехідну Галичину і Буковину і пізнаєте близше тамошні відносини, то пересвідчите ся, що там від літ, ба від десяток літ ані крихітки не змінилося нічого на ліпше. Знаїдете там, щоби зачати від найширшої верстви населення, нині як перед літами того самого недовірчого, часто ліхивого, часом розпитого властителя малого общару землі — хлопа, що стоїть на найнижчій щеблю людського розвою, знайдете там те саме міщанство, або ліпше сказати, те саме купецтво — бо про міщанство в зрозумінню західно-европейськім не може у нас бути і бесіди — те купецтво, що складається з так званих польських жидів — не хочу ругати тих людей, проти чого я жалую їх як найживівші — що ще нині они при неволі піддержувати своє нуждення істноване, продажую горівки і лихвою. Знаїдете там тепер як і давніше той сам, неслучно зі всіх сторін обчернений і нападаний стан шляхетський, взагалі властителів великого общару землі, котрі живуть в довгах по уху і безуспішно борються о своє істноване. Знаїдете як перед роками те саме съвіщенство, що хиба в найрідших случаях стоїть на висоті свого завдання. Чиж диво, що при так зложенні суспільності край підупав культурно, що матеріальний біт людности став прямо майже безвідінним!

Ми не є прецінь в тім щасливім положеню, як приміром мешканці Чехії, де населене опирається само на собі, з власної сили може виконати якесь культурну роботу. В Чехії приміром мешкають два культурні народи, почаси в суміші з собою, почаси побіч себе. Сі народа суть в найширших верствах досить освічені, мають відповідні засоби, розпоряджають відповідним біжучим капіталом, мають змісль до спілок, мають поняття о добродії, відповідних засобах, в таких умовах можливо, що населене опирається на власні сили і без вмішання третього могучого фактора, зможе виконати знатнішу культурну роботу. Але у нас все те не має місця, наше населене дуже убоге, за мало освічене, не має зміслю до спілок, не має зміслю до лучення сил, до зборів і т. д. У нас мусить, щоби виконати якесь культурну роботу, допомочи третій фактор, а се есть кождочасне правительство. Та всеї правительства від початку конституційної ери — про теперішнє не хочу зовсім говорити, бо годі справді робити закиди правительству, що доперва такий короткий час при кермі, отже говорю тілько про давніші правительства — не мали достаточного зрозуміння наших відносин, а се я зараз докажу.

Коли поставите перед своїми духами очі перегляд всіх міністрів, всіх мужів дер-

8)

МАРТА.

Оповідання

Володимира Лавровського.

(Конець).

Слідуючого дня прийде я книжочку і стріпнув Марту бліду. Она виходила з кімнати, знов наглоявала ся, поправляючи раз враз і так уже причесане волося. В'гляді єї грав ся неспокій.

— Ходіть зі мною в церкву — звернула ся нараз до мене.

Ми пішли.

Буда саме неділя. День був пишний, з повним горючим сонцем, котре передерло осінній мраку, що рано залягала була съвіт. Блисків він тепер съвіжий і здоровий, під величавим зводом ясно-голубого неба.

— Давно не була в церкви, — казала Марта, скренілько йдучи, — який рік сему. Часу не ставало — дивне вело ся житя... Як нагадаю! А може й бояла ся йти туда: гармонійний, величний съпів витискає сльозу з очей — хочеться плакати і снити... А я бою ся плакати!

В церкви зібралися битком ріжнородні народ — входили то виходили люди — вічний, нептихаючий рух. По великих городах церква мало що не улиця...

Крізь довге, готицьке вікно вливав ся проміністий съвіт в нутро обняті мрачними холодними стінами. З того вікна спускав ся в низ стови пороху, освічений промінням; безупинно

двигаючись, весело грали ся дрібні його частини на вільнім просторі.

Озарений съвітлом дня висів Спаситель на розпятию — великий, золочений на чорнім хресті. Немічні, розпяті руки його просили, здавалося, помочи. Однак голови Він не склонювали, як звичайно люблять у нас різьбити, — лиця, на котрім біль і муки, відвернув логосів від товни, що товнила ся у Його ніг, держав його гордо в гору і глядів там, куди вливав ся промінь съвітла. Дві в золоті різьблени жінки втирали сльози під тем хрестом.

Марта не молила ся — судорожно стискала синеньку книжочку в руках, а погляд єї цілій тонув в рознятім Спасителю...

Тихо стало нараз в церкві. Оно часом буває: чогось замовлене всю нараз і на хвилину завмре невтихаючий, церковний шипіт. Знов зачашляє хтоється зі середини церкви — йому відповість другий і третій — і знов піде старий рух і гамір від початку і тиха потече молитва.

Переразливі органи заграли — металічний звук звінка дав ся був рівночасно чути стороною вівтаря — вийшов съвіщенник в яснім, съвітлім уборі. Його лиса голова і повне лице засяяло.

Мартою і мною перебігла якась-то дрошка... Ми збудилися з глубокої задуми і нам нараз здало ся, що невигідно ту стояти.

Ми пішли. —

Горбун скінчив ся після довгої і тяжкої борби — однак смерть взяла верх. Дві години до смерті розвивав ще свої пляни конаючим голосом. Опісля втих — ще деколи вертів ся і хвилями тяжко віддихав. Очі пішли в стови — сконав. Ще страшніший зробив ся після смерті: на закостенілім, жовтім лицю визначав ся довгий піс.

Сходили ся знакомі і сусіди. — Біля домовини стояв, нерухаючись Грушка і приняв вид важливий, та строгий. Марта чогось то усміхала ся — дивний був усміх. Спершу хитала головою назустріч тим, що мерця відвідували, опісля вже сіла і стала проводити години за годинами мовчкі...

Явився Труш і Остапів. У обох були мрачні лиця і підпухла долізна повіка. Постояли хвилини і пішли.

Третього дня відвізли домовину на цминтар і похоронили. Зібрала ся була невелика громада знакомих. Німий, як перше, стояв Грушка біля гробу. Там й лишили його. Як вірний сторож пересидів він на могилі до пізної ночі — поки його не викинули.

* * *

Кілька день по похоронах Марта заявила охоту кинути блуканицу на чужині і вернути раз на все між своїх. Охота, раз веєлившись, стала конечностю — і она лагодила ся вже до від'їзу.

На день перед тим від'їздом переходили ми обое біля величавої будівлі, що стояла здвиг-

жавних, що сиділи при державній кермі, то певно не поминете одну обставину, іменно, що найбільшу частину тих мужів вибирають з західної Австрої. Се не так впадає в очі. Мусимо признати, що західна Австроїя продукує більше інтелігентій як західна Австроїя, але ті панове не мають жадного поняття про наші потреби і наші відносини. (*Притакування.*) Для Австроїця зі входу кінчить ся Європа з Krakowom. Те що лежить межі Krakowom, а Lьвовом є їдентичне в очах Всіхідноавстроїця, хотій би він був навіть і дуже образований, з „Halbasien“, а те, що за Lьвовом лежить з центральною Азією. (*Веселість.*) Чи ж диво, що тим панам — не хочу їм відказувати доброї волі і добрих замірів — ніколи нічого не вдалося, бо не знають наших відносин? Та часом лучалося, як приміром тепер, що через щасливий припадок повірено Всіхідноавстроїцеві міністерську теку. Але сей хотів не тілько бути обективним, а також виглядати обективним, і для того не хотів зробити щонебудь для нас! Я подам вам доказ з найновішого часу, що се не фраза, але правда. Чи пригадуєте собі попередну велику бесіду, що Е. Е. міністер фінансів держав в тій високій палаті на початку сеї сесії, а котрою предложив високій палаті бюджет до регулямінового трактування? П. міністер фінансів єсть найпопулярнішим міністром, який взагалі був коли в Австрої. Він тішить ся значінem і довірем ту в високій палаті а також і між людностю. Справедливо ожидаемо богато від того мужа. Надто він єсть одним з найвічливіших людей, яких взагалі можна подибати.

Та навіть сей знаменитий, популярний міністер побоювався підозріння, що він грає в галицьку дуду і як говорив про угоду з Угорщиною та згадував про кон-

нена з темного каміння в стилі французького ренесансу. Она приковувала по сотні раз наш погляд до себе. Стояла пищна фронтова арка; у горі пінила ся пара бистрих, чорно різблених коней, зі символічними крилами на хребтах в безкрай — єврідний — небесний простор; біг довгий ряд кругло склепінених вікон; високо били в гору дві фонтани по боках фронтової аркади і розтріскуючись в горі спадали дрібними каплями в долинний басейн.

Се була опера.

Підійшовши близьше, глянули ми на вивіску: заповідала сьогодня Манон, з гостинним виступом — — —

Марта дрогнула...

Ще раз бажала почути, кидаючи сей сьвіт... і ми сиділи вечором серед величавого окружения, що купалося в богатім, яркім сьвітлі пишалося гармонійними красками, — де громадився численний народ.

Як єврідно і широко він відлихав, слухаючи звуки грімкого оркестру і солодких пісень! Як чарівно переливали ся они одна в другу! Як дразнили уши слухачів гармонійні тони — ніжні, деколи сильні і могучі, деколи пристрасні, як вихор!

Легка поява Манон несла ся, як ледве замітний, вечірній подув; пара жадних очей блистало, як сьвітло літнього місяця. Чого так пристрасно она роздімає повні рамена? Що шепчуть солодкі уста? По що сипле легкодушною рукою зі скарбниці невічерпаної краси? Любови она хоче — она молить молодості і краси.

Колись те серце гріти перестане,
Забуде щастє все і всю любов,
Тоді єдині любої не стане
І вже не вернє вам ніколи знов.

цесию, що припала на користь галицької нафтової індустрії, додав він словечко „на жаль.“ „На жаль“ сказав він, „виходить ся концесия тілько на користь Галичини і галицького нафтяного промислу.“ З того „на жаль“ можу напевно набрати переконання, що мужі, котрі походять зі входу Австрої, не мають відваги зробити щонебудь для тих країн, що до тепер були в такий спосіб занедбані і без опіки і так підували культурно як і матеріально.

Краєвий президент гр. Гоец повернув уже до Чернівців.

Черновецьке товариство лижварське. На загальніх зборах товариства з дня 13-го с. м. вибрано новий виділ, до котрого увійшли як голова Леопольд Обенгрубер, заступник голови др. Адольф Райтман, секретар Августин Соботкевич, заступник секретаря Тадей Рапф, яко касир Гутт Крігельд. Рішено також знижити вступ для гостей, котрі лише приглядають ся, в звичайні дні на 10 кр., а коли грає музика, на 20 кр.

Post tot discrimina regim мусять черновецькі ліберали таки признати, що они побіжені при послідних громадських виборах в Чернівцях. Але они потішають ся тим, що їх побідило — правительство, тому і називають нову раду громадську філією краєвого правительства. Они тої гадки, що вибори відбулися під великим натиском „з гори“ і тому буде в раді державні поставлені відповідні інтерпеляції. Дуже поучаюча є статистика, після котрої тепер є в раді Німців 18 (перше 15), Волохів 7 (8), Поляків 6 (4), Русинів 3 (2) Чехів 2 (1), жидів 14 (20); після віроісповідань є католиків 26 (перше 21), протестантів 2 (1), православних 8 (8), Жидів 14 (20). О скілько можна передвидіти партійне становище, є в раді 16 лібералів (перше 24), антисемітів 17 (15), а уміркованих 17 (11). Небавом має відбутися перше засідане нової ради, на котрім виберуть також чотирох місцевих радників. Кажуть, що більшість нової ради кандидує на те становище радників Бека, Формунда, Каспшицького і Ліпперта.

На черновецькім університеті відбулася сьогодні в полуночі торжественна іматрикуляція нових академіків. Заразом розпочалися сьогодні різдвяні ферії, котрі тривають аж до свята Водохрестя (Пордану).

Причини розрізу в Москві, про котрий ми писали недавно, подають часописи богатий матеріал. Річ представляється так: Поважні горожани і богато студентів хотіли на цминтарі в Москві устроїти панаходу за погиблих на Ходинському полю під час царської коронації. Они удалися до поліцмайстра Тренова, котрій згодився на се бажане під усівем, що не буде жадної демонстрації. Коли о тім довідався генеральний губернатор великий князь Сергій, хотів знести позволене Тренова, але сей заражав заряджені міністерства. До того вправді не прийшло, але губернатор вислав жандармерію. Коли довідалися ся о тім студенти, повідомили о всім завзятких різників, а їх урядили перед губернаторською палатою страшну демонстрацію, вибили вісі вікна в палаті, аж козаки мусили силово розганяти демонстрантів. Великий князь Сергій тепер у великих клопотах; кажуть, що він став у Москві неможливий. Против него демонструють на ріжні способи. Одногоді він дістав письмо з царською печаткою і підписом царя, в котрім іменується його „князем Ходинським.“ Цілій акт був сфальшованій. Виновників не можна було викрити, але за те довідалися горожани Москви о всім і на театральнім представлению витали його іронічними окликами: „нехай живе князь Ходинський!“

Конфлікт академіків з поліцією. Се сталося не у нас, а у Львові. Академики мали недавно загальні збори і вечором ішли традиційним гусаком. Нараз надійшла поліція і зачала сварку, під час котрої прийшло навіть до бійки, так що одному академіку зломано носову кістку. Академики обурені на поліцію до крайності. Они жалувалися не лише перед академичним сенатом, але також у намісника, а пос. Пентак поставив в раді державній в сей справі інтерпеляцію. Против поліції веде ся строгое слідство.

Школа кадетів у Львові. Міністерство війни вже згодилося на основане кадетської школи у Львові, котрої будова розпочне ся на весні.

Торжественне отворене нової залізниці Галич-Тернопіль відбудеться в присутності міністра залізниць ген. Гуттенберга в понеділок, дня 21-го с. м.

Помилуване. Жигмонта Гашовського, котрій минувшого року убив о. Ардана і за се був суджений на шибеницю помилував цар. Гашов-

НОВИНИ.

Чернівці, дні 19-го грудня 1896.

Велику потіху мали діти черновецьких Русинів і наші бурсаки в навечеріє съв. Николая. Управитель бурси, п. Лев Лопатинський, виставив для них цілу штуку, написану Франком на таку оказію. У відограню сїї штуки брали участь дванадцять осіб, самих бурсаків (бромі п. Л.). Съв. Николай, ангели і чорт були перебрані в строї випозичені з гардероби театральної і схактеризовані зовсім як в подібних театральних штуках; тому і ілюзія була значна. Хлоїці знали добре свої ролі і грали зовсім свободно. Треба було бачити очаровані лиця дітей, щоби зрозуміти вражене, яке на них сїї штука зробила. Такого вечера для дітей в Чернівцях ще не було; в Галичині він уже веоди в молі, а тепер певно і по Буковині розійде ся. Потрібний він тому, бо коли старшим через цілий рік стаємо ся подавати розривки, то годиться ся дітям подати красну розривку бодай раз на съв. Николая. Очевидна річ, съв. Николай ще й тим подобав ся дуже дітворі, що прийшов з неба не з порожніми руками, а з ріжними дарунками, які діти люблять.—При тій нагоді презес Народного Дому п. С. Винницький звеличив добродія нашої бурси, митрополита Чуперковича, котрого портрет поміщенено в комнатах бурси.

Іменування. Комісар фінансової стражі в Гурагуморі Адольф Узембло іменуваний старшим комісарем, а ресідент Крулік комісарем.

Невдовзі згадка лінії оттої волі
Остане вам на серця тихім дні —
Тому най сьвітів і сьміх прогоняє болі,
Згадайте лиши: ми раз тут молоді!...*)

Манон побідила! Гремить зворушений народ, свое божище витає, в єї сльзіві відшукує свої власні чувства — ті, що — просто і звичайно — в неодніх їх підіймаються ся серцю в годинах тихої, спокійної ночі.

Артистка побідила! — Паде занавіса. Широкими рядами суне народ домів. Товшить ся громада золотої молодіжі біля бічного входу — і жде... Молодіж ся незвичайно ласа на красу артистки — она не забуде перемінити своїх племичів в кінські хребти: виправже нару здорових метких коней, що в богатім уборі ждуть на артистку і відвезе її власноручно під саму хату...

Мене потягнула Марта і ми пішли слід за молодою охочою громадою — аж під саму хату артистки. Там она висіла. Ідуши, сперада ся сентиментально на рамени свого товариша. Тим, що з одушевленем слідили за її кожним рухом, післала ще в поєднані поцілую і — щезла... Темно і важко вчинило ся нараз, як після заходу повного місяця...

Була се Зона Райска, в товаристві свого імпресарія Орловського.

На другий день відвів я Марту на дворець північної железнниці.

*) Сю гавотту з опери *Манон* переклав Сильв. Яричевський.

скій є умислово хорий і лежить безнадійно хорий в шпитали для божевільних.

Самоубійство у війску. В Чернівцях застрілився воїк 41-го полку піхоти Гостюк. Причина самоубійства поки-що незнана.

Філія „Просвіти“ в Самборі скликава загальні збори на день 24-го с. м., котрі відбудуться в комнатах тамошньої „Рускої Бесіди.“

З бразилійського раю вертається 20 галицьких емігрантів з о. Михалевичом, котрий не міг дістати в Бразилії парохій. О. Михалевич пише: „Ставши на березі моря, перед вступленем на парохід, ми ударили по чотири поклони і перехрестилися, дякуючи Богу, що позволяє нам вертатися з правдивого пекла.“

Загальні збори „Хлопецької Ради“ в Теребовлі відбудуться дnia 29-го с. м. в сали магістратській. Між іншими будуть радити над заложенем власного органу товариства.

Для руско-католицьких съвящеників. В четвер радила бюджетова комісія ради державної над управліннем конгресу для католицьких съвящеників. Референт др. Фухе в своїм цікавім рефераті обговорив докладно справу конгресу і заявив, що не може згодитися на проект пра-

вительства, бо тим не дуже підішває бит католицьких съвящеників. (Правительство хоче парохам підвищити плату о 100 зр. і два пятилітні додатки по 100 зр., а сотрудникам призначати два пятилітні додатки по 50 зр. без підвищення плати.) Міністар Гавч заявив, що вже проект пра-

вительства побільшивши видатки на съвщество о 1.800.000 зр., а міністар може хиба ще о 200.000 зр. збільшити. Дальше годі іти, бо нема потрібних фондів. Під час дискусії промавляв також пос. Романчук, домагаючися, щоби юношку справу полагодити як найкороче. Вкінці вибрано субкомітет з п'ятьох членів, котрий має в часі ферій виправлювати відповідний проект, так що управліннене конгресу для католицьких съвящеників прийде на дневний порядок повної палати в січні 1897 р.

Виборчі махінації. В посліднім числі Газети Височинеї заявляє о. др. Стефан Сагін, що він ані сам не підписав свого імені, ані не дав до того нікому повномочия, а проте так Gazeta Височинеї як і Вук. Post видруковали його ім'я під своїми виборчими відозвами з нагоди послідніх громадських виборів. Питаемо, хто сфальшував підпис о. Сагіна? Гм, якось круто виглядає з етикою тої „уморальною“ праси...

Съвітові злодії перед судом. Поред віденським судом карним веде ся цікавий процес. На лаві обжалованих засіли: Димитрій Папакоста, Нерикль Афендакіс, Матій Сталіо і Прибоят Петрович-Ристич. Та славна чвірка наповнила страхом півлу Европу і не було замку, ні зелізної каси, котрі оперлись би їх витрихам. Що до шайки належало більше злодіїв, о тім нема сумніву, однако органам безпечності не удавалося їх всіх виловити і суд мусить вдоволити ся лише тими чотирома. Они допускали ся великих крадежей у Відні, Пешті, Триесті, Градци, Липску, Дрезні і т. д. Папакоста і Афендакіс утікали два рази з пештенькою вязниці і тому тепер при розправі носять кайдани на руках і ногах, а крім того сковано їх ще одним спідним ланцюхом. До того пильнує їх в день і в ночі варта з набитими карабінами. Папакоста виглядає дуже елегантно. Він піддавав все план рабунку і відтак продавав украдені речі. Звідки він, як справді називається, хто його родина і що перше робив — ніхто не знає. Афендакіс то тип Грека. Якийсь час був в Єгипті підриємцем і навіть добре зарабатив. Однак волів лекший хліб і то завело его до вязниці. Сталіо, також Грек, походить з острова Родос. Він правдивий великан і при розбиваню кас був незрівнаний. Ристич родом з Босні. Цуле его жите представляє ряд убийств, підпалів і рабунків. Християнин — він ненавидів музулман і всюди їх губив без милосердя. Мимо того в 1878 р. в часі окупациї Босні боров ся против Австроїців та убив одного жандарма. Суд в Тузлі вислав за ним гончі листи. В них описаній Ристич як найбільший злочинець. Розправа триває вже через 5 днів. Съвідків візвано звиш вісімдесят.

Скілько доходу може принести виправа до північного бігуна, показує гонорар Нанзена. Daily Chronicle напечатав справоздане Нанзена про его виправу і три номера той газети, де появилось се справоздане, розійшлися в 750.000 екз. та ще заповіли поновний наклад тих номерів. З той причини прийшло до спору межи англійською газетою, а автором опису подорожні Нанзеном. Автор находит беззаконною таку конкуренцію. З документів предложених для рішення того спору виходить, що Нанзен дістав від „Daily Chronicle“ 12.000 зр. за свою телеграму з 1.500 слів, которую вислав редакції в день свого приїзду до Норвегії і 48.000 зр. за статю зложену з 15.000 слів, которую напечатав в загадних номерах. Если був би достиг до бігуна, то за саму его телеграму була умовлена нагорода 60.000 зр. так що за кожне слово дістав би був 40 зр. — платню небувалу в літературі. Видавець твору Нанзена обовязав ся зі своєї сторони заплатити Нанзену 120.000 зр. за його книгу для популярного видання. Коли до того додамо авторські права за переводи її книги, то Нанзену принесе його оновідане про свою виправу більше як 350.000 зр. — Коли-він був Русин і оголосив свою працю по руски, то роздав би 50 примірників, продав би 10, а решту з'ли би мінши...

Податок на кавалерів наложили в Аргентинській Республіці. „Civico“, дневник сеї републіки, випечатав текст закону, що силою его вії кавалери више 20 літ, а низше 80 суть обовязані платити податок до того дня, коли остаточно рішать ся вступити в стан супружеского. В віці межи 75 а 80 років податок сей виносить кілька крейцарів на місяць, але межи 50 а 75 роками доходить він до 50 зр. на місяць. Положене кавалера в таких умовах стає досить дорогою приемностю. Вдівцям лишається безплатно право оплакувати своїх покійних жінок в протягу трьох літ. Више 30 літ вдови увільнені від податку, але низше сего речинця обовязані они так само як і кавалери платити податок, доки не вийдуть замуж.

Складки. На бурсу Народного Дому зложили: п-ні Христина Маланчук, жена гр. пр. съвященика в Плосці 6 зр., о. Денис Кисилевский, гр. пр. съвященик в Калинівцях, 1 зр., а наш руский дідич, п. Михаїл Кулічковський з Гоголіна прислав 6 міхів бараболь і 2 міхі кукурудзяної муки. Се перший раз, що бурса Народного Дому дісталася не лише грошей, а також дещо в натуралях. За сей гарний примір належить ся п. Кулічковському, знаному з своєї жертовливості, особливіша подіка. Окрім того зібрали п-на Сидонія Ілюк, донечка учителя Ілі, з нагоди праціана з Кичери 1 зр. 08 кр.; а на весіллю Тодосія Ілюка в Старих Мамаївцях зібрали разом 19 зр. 14 кр., на котру суму зложили: ч. газда Ілля Ілюк 50 кр., Тедосій Ілюк 20 кр., Іван Ілюк 10 кр., Василь Попович 10 кр., Захарій Данилюк 20 кр., Александра Савчук 8 кр., Раїхта Якович 20 кр., Іван Якович 20 кр., Петро Бурак 10 кр., Марія Сорба 10 кр., Іван Чуйко 10 кр., Гаврило Лукинік 5 кр.; на весіллю у п. Василя Поповича в Глинниці-Боянах зложили: надуч. Тодер Іваницкий з Сторожинців 5 зр., надуч. Николай Іваницкий з Нової Жучки 5 зр., уч. Ілля Ілюк з Старої Жучки 3 зр., на уч. Василь Бевка з Новоселиці 50 кр., о. Танаєй Чуперкович гр. пр. парох в Боянах, 1 зр., о. Василівський, гр. пр. сотрудник в Боянах, 1 зр., о. Савчук, гр. пр. сотрудник в Молодіїві, 50 кр., господар Дьюрдій Ілюк з Старої Жучки 20 кр., а госп. Николай Ілюк 20 кр. Всі ті гроші передав п. Ілюк зарядови бурси. Вкінці ще зложив на бурсу учитель Панчак з Раранча 50 кр. Доси зложено грошами на бурсу 1434 зр. II кр. На закуплене подарунків для бурсаків прислав ще п. Кулічковський з Гоголіна 3 зр. Всім видобродіям складає виділ Народного Дому сердечну подяку.

Наука, штука і література.

Суботні вечірні стихи 8-х гласів. Богородичні з тропарями — переложив стихами

о. Ізidor Бобикович, парох з Вижниці на Буковині. 1896.

У Вижниці вийшла ся книжочка, що складає ся з 40 сторін, і містить загадані в заголовку стихі, переложені на мову народу. Перекладчик старав ся незадато модернізувати церковницу, а задержав досить богато старинних слів, котрі надають перекладови потрібної ему поваги. Н. пр. глас I. „Вечерня наша молитви“ переложений так:

Вечірні наші молитви
Господи съвятій приими
і гріхи нам наші прости,
бо Ти оден еси,
воскресший в съвіті із мертвих.
Церков съвяту, люди, обстуйті,
і ей обійтіть —
і воскресшого з мертвих в ній прославіть,
бо той есть Бог наш,
що від гріхів наших нас спас і т. д.
або „Твоимъ крестомъ, Христе, Спасе:“
Христе, Спасе, розрушив Ти
крестомъ Твоимъ смертну державу.
і діявольську честь упразднив Ти, —
прийміж, Всешищий, хвалу-славу,
котру рід людський Тобі голосить,
вірою спасеній, всегда приносить і т. д.

Ся брошурка є першою частиною перекладів о. І. Бобиковича. До друку вже приладив сім псалмів покаяніх, перекладених стихами. Автор просить авторів, що мають подібні переклади, зголосити ся до него. — Ціна згаданої брошурки 20 кр.

* Джонатана Свіфта Подорож Гулівера до краю великанів. — Після німецької перерібки Фр. Камберга переклав Василь В-р, а видало руске товариство педагогічне у Львові. Ціна 25 кр., сторін 31 великої вісімки. Книжка надає ся дуже для дітей.

* Нестор Дмитрів, гр. кат. съвященик в Mt. Carmel в Пенсильванії, зробив правдиву і миль несподіванку не лише своїм американським Русинам, але і нам, видавши Перший руско-американський календар „Союза“. Єсть се перша більша книжка, яку видали американські Русини, а властиво о. Н. Дмитрів і товариство „Союз“. Кромі частий звичайніх в кождому календарі, находимо в тій книжці 172 сторон літературного і научного матеріалу. Особливо цінні статі і дати про американських Русинів, так що з календаря сего можна трохи не всеого про них дізнати ся. Ми що про ю книжку напишемо ширше, бо заслугує на то вповні.

* Маємо ще на складі 28 зброшюрованих примірників ілюстрованої Неділі, що торік виходила при „Буковині“. Ціна 1 зр., з пересилкою 1 зр. 20 кр. Дістати можна в нас.

* На подарунки на Різдво для панночок повинні чесні кавалери купувати Царівку. Чому в нас такого звичаю нема, як в інших народів?

Телеграми „Буковини“.

3 дня 19-го грудня 1896 року.

Відень. Wiener Zeitung оголосила нині закон з 25-го жовтня о безпосереднім податку особистім, закон о своїй, о контингенті рекрутів і зміні виборчої ординації до ради державної, із якої вибирати можуть і ті, що платять річно найменше 4 зр. безпосередніх краєвих податків.

Букарешт. Синод скасував засуд митрополита Генадія, той відтак подав ся о димісію. Нині мають вибирати нового митрополита.

Вашингтон. Сенат приняв проект закону, котрим заводить ся нові труднощі для емігрантів-чужинців. До осіб низше 15 літ і Кубанців сей закон не відносить ся.

ТЕЛЕГРАМА.

За кілька днів отворить ся в промисловому музею в Чернівцях велика вистава образів.

Відзначене на краївій виставі в р. 1894 почетним дипломом ц. к. міністерства торговлі.

Краєві товариство ткацькі „PRZĄDKA“ (ПРЯХА) в Коросні

поручає Пов. П. Т. Нублиці свого виробу чисто лляні звістні з доботи; ручно ткані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКІ

від найгрубших до найтоньших веб і біле столове о взорі кістковім і адамашковім; також доставляє матеріалів на комплектні і найдешевші

ВИПРАВИ СЛЮБНІ.

Замовлення просимо надсилати просто до Коросна (пошта, телеграф і стачія залізнична в місці).

Прібки і цінники на жадане оплатно і відворотно поштою. (14—52)

Чи Ваші діти мають уже славну

Скринку з камінчиками до будови?

Мають! Добре, то кажіть собі чимкорше приєлати найновіший цінник, щобі собі вибрati відповідну скринку для додовнення.

Не мають! Ну, то вже крайна пора написати по ціннику кореспондентку під адресою: F. Ad. Richter et Cie in Wien, I Operng. 16, бо в тім багато ілюстрованим ціннику найдете і опис, скринки з камінчиками і опис, як найкраще доповнити ту скринку а також численні подітки дуже урадуваних родичів, що з власного досвіду пізнали і цінить дуже високо виховуючу вартість сеї скринки з камінчиками.

Ет можна дістати по ціні 40, 75, 90 кр. аж до 6 зр. і більше у всіх ліпших скlepах з забавками.

Купуючи треба брати лише скринки зі знаком якоря, бо інші скринки без того знаку фальшивані.

F. Ad. Richter et Cie.

Erste österreichisch-ungarische kaiserl. und königl. privil.

Steinbaukasten Fabrik

Kontor u. Niederl. I. Operng. 16. Wien XIII/1 (Hietzing).
Rudolfstadt (Thür.), Olten, Rotterdam, London, New-York,
215 Pearl-Street.

Новина! Забави до міряння терпеливості і товариські іграшки „якоря“;

О тім близьше в ціннику.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.

Скринка з камінчиками до будови

у всіх ліпших скlepах з забавками.